

کـــلاره بـــازه که ... انانی: به کر ئه حمه د

لـ ئـ رشيفى دـ نگـ کا نـ وـ ... 2008

ناونيشانى کتـب به ئینگلیزی The kite runner
نووسینی: خالد حوسـنی
وهرگـانی بـ سویدی یوهان نیلسـن
چاپخانه: Wahlström & Widstrand
سالی چاپ: 2008
انانی: به کر ئه حمه د

2008-07-11

کاتـک له تهمه نـکی 9 تا 10 سالیدا وـات جـده هـیو زیاتر له 26 ساـ به سمر ژيانـدا تـده په تـت له کـمه گای نوـدا، ئاسان یاده وهریه کانی کـمه لگای کـن، ناتوانـت کـشت بکاته وه بـ باوهشی خـی. ئه مه گرفتـی به شیکـی گه وړه منداـانی په نابره که له تهمه نـکی زووی منداـلـیانه وه زـدی خـیان جـه شتووه و له خـرئاوادا گه وړه بوون. نیشتمانی دایکو باوکیان ده بـته مه مله که تی غریبی ئه وانـو مای نوـشیان ده بـته مه مله که تی غریبی دایکو باوکیان.

بهـام بـ “ئهمیرئاغا” ی پاـهوانی (کـلاره بازه که) ی “خالد حوسـنی”، نووسه ری ئه فغانی نیشته جـی ئه مریکا، ده کرـ ته نها زه نگی ته له فـنـک له پاکستانه وه، هه موو ژيانی نوـو دامه زراو له کـمه گای نوـدا، به جارـک ههرهس پـبـنـ. ئه میر 26 ساـه کابولی ئه فغانستانی له دواى له شکرکـشی سـفـته وه، له گه باوکیدا جـه شتووه و له سانفرانسيسکو ی ئه مریکا دا گیرساوه ته وه. وهک نووسه رـک خه ریکه ناوبانگ دهرده کاتو بـیاره له هه فته ی ئاینده دا، له یه کـک له کتـبخانه به ناوبانگه کانی شارـکی ئه مریکا دا، یکلـام بـ بهر هه مه نوـیه که ی بکات.

چرکه ساتـک که زـرـک له نووسه رانی تازه ناوده رکردوو، خه ونی پـوه ده بینن. ئه وهی له ته له فـنی ئه و بهر هه دودـت، ده نگـکی

ناسراوه، دهنگی هحیم خانی هاوایی خه ویستی باوکیه تی. پیاوکی که همیشه له ته نیش باوکیه وه، دایکی فراوانو گوگرکی باشی پرسپاره وردیله کانی ئه میر بووه له مندالیدا. " ئه میر! ته ده بات بیه وه. ئاخر همیشه شوازی که هیه که شته کانی په بختیه وه سهر چکهی خه ی" به ام دهنگه که به ته نها دهنگی هحیم خان نیه که له گوئی ئه میردا دهنگه داته وه، به کو هموو ابردوی ئه میره که هاواری له ده کات. ئه وه ده په باوواو خه ی که تایی بخته سهر زارسته له کاتی خیدا، نه یکردوون، پهرده له سهر زار لاپهره ی ژبانی ابردوی خه ی هه داته وه، که له مژه له ده ست چیر که کانی هه دت. مژووی ده ست چیردنی ئه م سه فهره له ئه میرکاوه په پاکستانو دواتریش په کابل، هاوکاته له گه هاتنه سهرکاری تا بیانه کاند له ئه فغانستان.

ئهمیر له یه که له بنه ما ه دهوله مه نده کانی کابوله باوکی " بابا " سهرمایه دارکی گه وره ی شاره. به هچه هک ده چنه وه سهر بنه ما ه ناوداره کانی ئه فغانستانو له که شک کی گه وره ی ده وه مه ندانه دا ژبانی کی خه ی په دایک له کابولی حه فتا کانی ئه فغانستاندا به سهر ده بات. مندا که ههرچی په داویستییه مادییه کانی ژبانی مندالی دهوله مه ندانه له به رده ستیا به تیو له عیشی باوکیش په شه. باوکی که خه ونی دروستکردنی ما کی تایبه تی په دایکو باوکانی شاری له که لله دایه وه ئه میری کویشی خه ون به وه وه ده بینت، باوکی ژانه په سات کی کم، له باوه شی بگرته وگو له پرسپاره په شوو ماره کانی بگرته. به ام باوکی کیش که له سهر گه وره ترین به ها ئینسانو مده رنه کانی که مه گ، خوازیاری په روه رده کردنی ئه میره. ئه میر که خه ونی چیر کنووسین له مندا ییه وه له مشکیدا گینگه ده داو هحیم خانی هاوری باوکی، ئه وه که لهنه ی په دته کاته وه که گوگرکی باشی ئه وه په تو کتبی تازه یشی په په ن.

به ام ئه وه ی که په کهره وه ی ژبانی مندا لانه ی ئه میره، حه سه نی کوئی عه لی خزمه تکاریانه که هاوته مه نی خه تیو ئه وه حه همیشه ئاماده ییه که ئه میر په ئه ژبانی مانایه کی دیکه ی نابته. به ام حه سن سهر به بنه ما ه ی "هزاره" کانی باکوری ئه فغانستانه وه ئه مه ش که مه که دردیسه ری گه وره په ئه میر ده خو قه ن. ناکر ته کاره که رکی "هزاره" ییت هه په تو وه ک ئینسان مامه ی بکه یت. ئاخر سهر به گروپی هزاره بوون له ئه فغانستاندا، وه ک جوو بوون وایه له ژر ده سه لاتی نازیزمی ئه مانیدا. ئه وه سیسته می کاسته ی له هیندستاندا په یه وه ی په ده کرت، به هه مان شه وه، له ئه فغانستاندا

ناماده یی هه یه و قوربانیه کانی خه لکانی سهر بهم گروپهن.

حه سهن نه خو نده واره و ناشقی چیر کی سته مو ز رابه. ئه میر ب سهدان که رت ئه م سرگوزشته یی له بن داره ناره کانی پشت ما ه کانی خ یانه وه ب ه سهن خو نده ته وه و هشتاش ئه گهر ئه میر ل ی بیرس ت: ده ته و ت ئه م جیت ب بخو نمه وه، له وه لامدا هر هه مان شت ده بیست ته وه: سته مو ز راب. به ام حه سهن نهک هر ها و یه کی د س زو وه فاداری ئه میره، به کو باشت رین ک لاره بازی کا بولیشه. له فیستیقا ی ک لاره هه دانی سا لانه ی کا بولدا که سهربانه کانی کا بولی ده کرده گه وره تین ترادیسی نی بهرچاوی ئه م شاره، کا ت ک له جه نگی ک لاره به زانندا، ک لاره یه ک ده د ت و بهرده در ته خوار، کو ئه وه یه ا بکات و ک لاره ی به ربوه وه بگر ته وه و ب ته خاوه نی.

کا ت ک مندا لانی کا بول به شو ن ک لاره یه کی به ربوه وه دا به ره و خ ره هات هه ده هاتن و خوازیار بوون له ک لانه کی گه ه کی خ ره هات دا بیگر نه وه، حه سهن به پ چه وانیه هه موو مندا لانه وه، به ره و خ رئاوای شار هه ده هات و ب که یف له بن گو سوانه ی مال کدا چاوه ییده کرد، تا ک لاره که له نزیکیه وه ده که وته خوار. حه سهن له شه فر شتنی مندا هه ده و هه مه نده کانی دیکه ی شاردا به ئه میر که زیاتر له سهر ها و یه تی نزیک ی ئه میر بوو ب مندا ل کی کاره که ری "هه زاری" که وه ک جووه کانی ژ رده سه هاتی نازیزم مامه ه یان پیده کر له م و دو ل ن ی ئه فغانستان دا، هه میشه د ستی ئازاو وه فاداری ئه میره، به ام کا ت ک حه سهن به شو ن ک لاره یه کی تایبه تیدا که ب یاره بیگر ته وه و بیدات به ئه میر، له یه ک له کوچه داخراوه کانی کا بولدا له لایه ن ک مه ک مندا ی تره وه ده ستگیر ده کر و ئه میریش له پشتی دیوار کدا ئا گای له ماهر اکه یه، په یوه ندی ها و یه تی یان، ئا وگ ل کی بنه ره تی به سهر دا د ت.

ئاخر به بهرچاوی ئه میره وه، دزداشه در ژه که ی حه سهن هه ده ده نه وه و ده ستر ژ ی ل ده که ن. قیژه و هاواری حه سهن، خو نی له به یشتووی ناوگه ی حه سهن، به بهر چاوانی ئه میردا، ترسو ب هه و ستییه کی وای له لا دروستده کات، که تا ک تای ی ژ یانی ل یده ربازنا ب ت. به ام حه سهن له سهر په یمانی ها و یه تی و وه فاداری خ ی ب ئه میر بهرده وامه. "ب ت هه زار جاری تر، ده یکه مو ده یکه مه وه، ک لاره ت ب د نمه وه"

ئه میر که سایه تییه کی ز ر ساده ی مندا لانه یه و له هه موو ک مه گاکانی دنیا دا ده بینر ت. ئه و گر ده روونییه مندا لانه یه ی خ ی وای لیده کات له بهرانبهر حه سهن دا، هه میشه خ ی پ که متر ب ت. حه سه ن ک که دال ک له وا و ک ل کجیا ناکا ته وه، به ام دوو چاوی تیژو زمان کی

ساده‌ی وونکردنه‌وی هه‌یه که ئه‌میر چیدی ناتوان‌ت، له‌به‌رانبه‌ریدا بوه‌ست‌ت. ب‌یه‌ش ب‌ئه‌وی له‌م عه‌زابه‌ی حیه‌ی خ‌ی زگاری ب‌ت، پاش ئه‌وی که ناتوان‌ت به‌ل‌دانیش یه‌ک زه‌ره‌ له‌ د‌س‌زیو وه‌فاداری هه‌سن ب‌ئو ب‌ن‌ته‌خوار، ناچار له‌ پیلان‌کی مندا‌انه‌ی خ‌یدا، هه‌سن تاوانبارده‌کات به‌وی کاتژم‌ره‌ گرانبه‌هاکه‌ی که له‌ ئ‌ژی له‌دایکبوونیدا وه‌ریگرتوو، له‌لایه‌ن هه‌سه‌نه‌وه‌ ده‌زر‌تو هه‌سنو عه‌لی باوکی، له‌ ما‌ه‌ گه‌وره‌که‌ی ئه‌میرئاغا ده‌چنه‌ده‌رو له‌ ژیا‌نی ئه‌میردا ونده‌بن.

گه‌ا‌نه‌وی ئه‌میر ب‌پاکستانو پاشانیش به‌قاچاخ چوونه‌ ناو ئه‌فغانسته‌نه‌وه‌، ب‌ه‌ه‌دانه‌وی م‌ژووی ونبوونی هه‌سنو د‌زینه‌وی ئو به‌شه‌ له‌ مندالی ئه‌میره‌ که ده‌ب‌ت له‌ گه‌وره‌ییدا، پارچه‌کانی بد‌ز‌ته‌وه‌و مانایه‌ک ب‌ب‌وه‌فایو هه‌ستی ئازاری ویزدانی خ‌ی په‌یدا بکات تا که م‌ک‌ئارام بگر‌ت.

به‌ام‌چیر‌کی “ک‌لاره‌بازه‌که‌”ی خالید حوس‌نی، به‌ته‌نها سه‌رگوزشته‌ی هاو‌یه‌تیو وه‌فاداری دوو مندا‌ نییه‌، به‌کو سه‌رتاپای م‌ژووی خو‌ناوی ئه‌فغانستان له‌ ژیا‌نو یاری ئ‌ژانه‌ی باباو ئه‌میرو هه‌سنو ه‌حیم خانو هه‌ند‌ک‌ له‌ که‌سایه‌تیه‌کانی دیکه‌ی ر‌ماندا د‌ته‌ به‌رچاوی خو‌نه‌ر.

خالید به‌رله‌وی ئ‌مان‌کی م‌ژوویمان له‌سه‌ر م‌ژووی ک‌نو نو‌ی ئه‌فغانستان پ‌شکه‌شکات، له‌گه‌ گه‌وره‌بوونی پا‌ه‌وانه‌ بچک‌له‌کانیدا ئو م‌ژوو ده‌ن‌ته‌ قسه‌. به‌ش‌کی ز‌ر له‌ دیمه‌نه‌کانی ئ‌مان، وه‌ک فلیم‌کی زیندوو به‌به‌رچاوی خو‌نه‌ردا ده‌ه‌ن‌ت، که گ‌ا‌نه‌وه‌یه‌کی ساده‌ی ئ‌مان، به‌ ب‌هیچ گر‌و در‌ژداد‌یه‌ک، خو‌نه‌ر له‌ سیحر‌کی خو‌نده‌وی به‌رده‌وامدا ا‌ده‌گر‌ت که ده‌کر‌ به‌یه‌ک نه‌فه‌س، ئ‌مانه‌که‌ به‌چاو هه‌لووشیت. ئه‌گه‌ر دانی زانیاری سه‌باره‌ت به‌ م‌ژوو پ‌که‌ها ته‌ ک‌مه‌ایه‌تیه‌ ج‌راوج‌ره‌کانی ک‌مه‌گایه‌ک کاری هونه‌ری ئ‌ماننوسین نه‌ب‌ له‌م‌داو ئه‌گه‌ر نووسه‌ر ئاگا‌هانه‌ به‌کاریان نه‌ه‌ن‌ت، تیکسته‌که‌ دووچاری ئ‌پ‌رتاژ‌کی ئ‌ژنامه‌وانیا‌نه‌ ده‌کات، ئه‌وا ب‌خالید حوس‌نی، نه‌ک هه‌ر سه‌رکه‌وتووانه‌ ئه‌م‌کاره‌ ئه‌نجامده‌دات، به‌کو زیره‌کانه‌، ئ‌مانه‌که‌ ده‌کاته‌ سه‌رچاوه‌یه‌کی گه‌وره‌ی زانیاریدان به‌ خو‌نه‌رو ب‌ئه‌وی هه‌ستبه‌ک‌یت ف‌ف‌کی گه‌وره‌ت ل‌ک‌راوه‌.

نووسه‌ر ئه‌گه‌ر مه‌به‌ستیشی نه‌بووب‌ت له‌و و‌نه‌و ووداوانه‌ی له‌م ئ‌مانه‌دا پ‌شکه‌شی کردووی‌ن، قوو‌ی نائینسانیبوونی دا‌به‌شکاریی چینایه‌تیو جیا‌کردنه‌وی ئینسانه‌کانمان له‌سه‌ر بنه‌مای ج‌گاوشو‌نیان له‌سیسته‌می به‌ره‌مه‌ن‌ان د‌ن‌ته‌ به‌رچاو. خزمه‌تکاریی هه‌سنو

ئاغايه تی ئه میر به سهر چه سه نه وه له سهر بنه مای در یه کی گه وره و
درین دامه زراوه و ئه و استیانه ی له ک تایی ئ مانه که دا ده رده که و ت
پووچه بیان ده که نه وه.

استیه کی تر که ده کر ت له ن و زنجیره ی ووداوه کاندای درکی بکه یتو
بیناسیته وه، اسیزم که که له د نده ییو ب به زه یی ئاسفی
مردمنا وه د ته بهرچاومانو به ن و جهنگو ئاواره ییو داگیرکاری و
دایمانی مه ده نیه تدا ت ده په ئ و گه وره ده ب ت تا ده گاته ئه وه ی له
پشت یشکو م زهر کی ئیسلامیانه ی تا به بان که وه ده رکه و ته وه. که
دیمه نه کانی ک تایی ئ مانه که د نیت بهرچاوو له ته ک دیمه نه کانی
سهره تایدایایده ن یت، هه ست ده که یت اسیزمو ئینساندوژمنی سهر که و
له ئیسلامی سیاسیدا ک باوی خ ی د زیوه ته وه.

ب ه خه گران ک که پ یانوایه ئه گهر ئه فغانستان له م ی سیاسه تی
ن ونه ته وایه تیدا ج گایه کی ه نده گه وره ی له سهر نه خشی سیاسه تی
دنیا دا نه بوایه، ئه م ئ مانه ئه و سه دا ن ونه ته وایه تییه ی نه ده بوو،
هه سته کر ت ب یار کی ب به زه ییانه یه.

چونکه ئه وه ی له سهر لاپه ه کانی ئه م کت به دا د ته گ، سهرگوزشته یه کی
پرسیاره وجودیه کانی ئینسانه که خ شه ویستی ق، وه فاو ب وه فای،
هاو یه تیو خیانه ت، سیاست و ئایین، مندالو گه وره بوون ته نیوویه تیو
خوینهر ک شه کاته ناو پرسپاره گرنگه کانی ئ مانه وه.

یه ک له هاوکارانی کارم که پ ش من ئه م ئ مانه ی خو نده بووه وه
سه باره ت به م ئ مانه کات له سهر کار باسما نکر د پ ی وایه: ئینسان
هه سته کات، که پ شتر له ئه فغانستاندا ژیا ن کی تر هه بووه و من هیچ
ئاگام ل ی نه بووه. ئه م ئ مانه ئه و و نه یه ی ب نیشان دام. ه نگه
درکاندنی استیه کی تا ی وا له م دا که ده سه اتی ئیسلامی سیاسی
سیمای ک مه گای به ده موچاوی ز ر ک له ک مه گاکانی دنیا وه
نه ه شتووه، په یام کی دیکه ی ئه م ئ مانه ب ت، ئه گهر چی مه به ست له
خودی چیر که که ب نووسهر شت کی دیکه ش ب ت. به ام ب خو نهر کی
ئه وروپی، سیمای ز ی یک له ک مه گاکانی دنیا له پاش ها تنه سهر کاری
ئیسلامی سیاسی، پ ویستی به دووباره و نه ک شانه وه یه کی دیکه هه یه که
ئه م ئ مانه به ساده یی ده یک ش ت.

کات ک “ئه ر ندها تی ” ژنه م انووسی به ناوبانگی هندستان “خوا ی
شته بچووکه کان” ی نووسی، یه ک له م اننوسانی سوید، ئه ند رش
پا و لرو د ده نووس: “خوا یه، ئه م ئ مانه چه ند جار که که ه ی سه فه ری
هندستانی له سهرمدا زیندوو اگرتووه.”

له‌گه ځوځندنه وهی ئهم ځځمانه‌دا، چه‌ند چه‌زدمده‌کرد، ځځزگه‌ منداځځم
له‌گه ځه‌سه‌نو ئه‌میردا، له‌ ژځځر ئاسمانی به‌فراوی کا بولدا بېردایه‌ته
سېرو بځ ساتځځکځش له‌ فېستیقال ځځکځلاره‌هه‌ځځداند، له‌گه ځه‌سه‌ندا،
کځځځانه‌و کځځځان به‌شوځځن کځځلاره به‌ربووه‌کانی جه‌نگی کځځلاره‌کاندا،
هه‌ځځهاتمایه. خوایه، ئهم ځځمانه، چ عېشقځځکی سه‌یری بځ منداځځبوونه‌وه
له‌ کا بولی چه‌فتا‌کاندا، له‌ دځځی مندا دروست‌کردووه.